

Raadsvoorstel

<p>Team: Samenleving Steller: Kyle Oosterling k.oosterling@sliedrecht.nl</p>	<p>Portefeuillehouder: Cees Paas</p>
<p>Onderwerp: Herijking Verordening WMO</p>	
<p>Openbaar: Ja</p>	<p>Afdoening motie en/of toezegging: Is hiermee een motie afgedaan? n.v.t. Is hiermee een toezegging afgedaan? n.v.t.</p>
<p>Zaaknummer: 2023-0071157</p>	<p>Fatale termijn: n.v.t.</p>
<p>Bestuurlijke route: College van burgemeester en wethouders Oordeelsvormend - Gemeenteraad Sliedrecht Besluitvormend – Gemeenteraad Sliedrecht</p> <p>PFO:</p>	<p>Planning: 22 augustus 2023 12 september 2023 19 september 2023</p> <p>PFO 22 mei 2023</p>

Bijlagen

1. bijlage 1 Vervolgotitie Herijking Wmo 2023-04-20
2. bijlage 2 Conceptverordening Wmo 2023-04-20
3. bijlage 3 Advies Herijking Wmo-beleid en verordening - Regionale adviesraad Wmo
4. bijlage 4 Reactie Regionale adviesraad Wmo - advies verordening Wmo
5. bijlage 5 Advies lokale adviesraad Herijking Wmo-beleid en verordening Sliedrecht 27 juni 2023
6. Bijlage 6 reactie advies ASD herijking WMO 27 juni 2023
7. bijlage 7 Cijfers ontwikkeling en prognose Sliedrecht 2018-2024

Onderwerp

Herijking Verordening WMO.

Beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen om:

1. In te stemmen met de herijkte Verordening maatschappelijke ondersteuning, onder intrekking van de Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Sliedrecht, zoals vastgesteld op 8 februari 2022 en de Verordening Algemene voorzieningen maatschappelijke ondersteuning (WMO Sliedrecht), zoals vastgesteld op 29 oktober 2019.
2. In te stemmen met de toelichting op de verordening maatschappelijke ondersteuning Sliedrecht ter vaststelling van de verordening.

Samenvatting voor de raad:

Met ingang van 1 januari 2022 is de Drechtraad opgeheven en de GR Drechtsteden omgevormd tot de GR Sociaal (GRS). Met deze wijziging is de inhoudelijke sturing van de gemeenten op de GR versterkt en komt er door lokale kaderstelling ruimte voor gemeente specifiek maatwerk in het beleid. Bij de vorming van de GR Sociaal is het volledige regionale beleid ongewijzigd overgegaan. Daarbij is afgesproken om gefaseerd te starten met de voorbereiding van de lokale kaderstelling (de herijkingen). Als eerste beleidsterrein is het minimabeleid in lokale kaderstelling ter besluitvorming voorgelegd aan de raden. Als tweede beleidsterrein is het Wmo-beleid in cocreatie tussen gemeenten en SDD vormgegeven. In het kader van deze tweede herijking ligt nu het voorstel tot aanpassing van de verordening maatschappelijke ondersteuning voor ter oordeelsvorming en besluitvorming. Als bijlagen bij dit voorstel treft u de Vervolgotitie waarin verschillende keuzes worden onderbouwd, de concept-verordening maatschappelijke ondersteuning, de toelichting op de verordening, en de was/wordt-tabel waarin de voorgestelde wijzigingen per artikel inzichtelijk worden gemaakt. Deze laatste is opgenomen in Bijlage 1 van de Vervolgotitie. In dit rompvoorstel lichten we de hoofdlijn van de herijking toe.

Inleiding

De verordening maatschappelijke ondersteuning is het technisch juridische kader voor de uitvoering van de Wmo 2015. Met deze verordening geven we invulling aan de gemeentelijke beleidsplannen en de regionale visie sociaal domein. In deze herijking hebben we de verordening algemene voorzieningen en de verordening maatwerkvoorzieningen samengevoegd, zodat een gezamenlijk beleidskader met onderlinge samenhang ontstaat.

Hoewel de financiële impact van de meeste knoppen op het eerste gezicht gering is, wordt een groot maatschappelijk effect beoogd. De beweging naar "normaliseren", "Wmo naar de voorkant", en de focus op zelfredzaamheid en participatie krijgt gestalte in het afwegingskader van de verordening. Dat betekent concreet dat er enerzijds meer van de inwoner en de samenleving gevraagd wordt. Maar anderzijds is ook bekend dat een grotere mate van zelfredzaamheid en eigen regie ook zorgt voor een positievere beleving van gezondheid. Iemand is niet langer "patiënt", maar voelt zich weer inwoner van de gemeente. Deze beweging kan op langere termijn wel een demping van de stijgende kosten realiseren.

Deze herijking is namelijk geen punt in de tijd, maar vindt plaats in een maatschappelijke context van toenemende vergrijzing en krappe rijksbudgetten in het sociaal domein. De omslag naar 'eigen kracht' en positieve gezondheidsbeleving is essentieel om de zorg en het sociaal domein in de toekomst betaalbaar te houden.

De nieuwe verordening die voorligt is een startpunt, een puzzelstuk van de grote beweging die ingezet moet worden. Het verbinden van de verordening algemene voorzieningen en de verordening maatwerkvoorzieningen is een eerste stap. Echter, als de dagelijkse uitvoeringspraktijk niet integreert, zal het geen effect opleveren. Niet voor de inwoner, niet voor de kwaliteit van ondersteuning, maar ook niet voor de kentering in fors stijgende zorgkosten. Daarom wordt ook in het implementatietraject gezorgd voor een integrale benadering waarbij professionals van de sociale dienst en de professionals van de wijkteams gezamenlijk getraind worden in het toepassen van de nieuwe beleidskaders. Op die

manier stimuleren we het werken vanuit één gezamenlijk beleidskader door alle betrokken partijen om zo het beoogde resultaat te behalen.

Met het voorliggende voorstel wordt een nieuwe stap gezet naar de gestelde doelen uit het collegewerkprogramma. De beweging die ingezet gaat worden, bouwt verder aan de preventieve en sociale basis in Sliedrecht. De kracht van de samenleving wordt lokaal benut om kwetsbare groepen om een laagdrempelige manier te ondersteunen. Daarnaast draagt het nieuwe WMO beleid bij aan het dempen van de stijgende kosten door een vergrijzende samenleving.

Beoogd effect

De Wmo 2015 is als kaderwet bedoeld om een samenleving in te richten waarbij iedereen kan meedoen en waarbij de focus ligt op zelfredzaamheid en participatie. Door het samenvoegen van de verordening algemene voorzieningen en de verordening maatwerkvoorzieningen én de integrale implementatie wordt beoogd de afstemming tussen deze twee werelden te verbeteren, de kwaliteit van ondersteuning te verbeteren en een kentering in de snel toenemende vraag in te zetten. De toelichting op de verordening wordt niet door de gemeenteraad vastgesteld. Wel wordt deze toelichting ter kennisname meegestuurd bij dit voorstel ter vaststelling van de verordening, omdat het een belangrijke duiding van de verschillende verordeningartikelen bevat. De getekende verordening en de toelichting worden later als één document samengevoegd in een geconsolideerde versie, die dan ook gepubliceerd wordt.

Argumenten

1.1. Integraal beleid is nodig voor normaliseren en afschaling.

Hoewel er de achterliggende jaren hard gewerkt is aan de integrale benadering en hoewel hierop stappen zijn gezet, werken de twee losse verordeningen niet bevorderend voor het bieden van integrale dienstverlening. Door deze verordening te integreren hebben professionals een gezamenlijk kader van waaruit ze de ondersteuningsvraag van de inwoner kunnen beoordelen. Dit is een belangrijke toevoeging aan alle inspanningen om te komen tot een integrale afweging van het ondersteuningsaanbod.

1.2. Beweging naar normaliseren biedt een positievere gezondheidsbeleving bij inwoners.

Vanuit, onder andere, het concept positieve gezondheid is bekend dat inwoners zichzelf gezonder voelen als ze meer eigen regie en zelfstandigheid ervaren. Door de beweging naar eigen kracht en normaliseren in te zetten, leveren we hier een belangrijke bijdrage aan.

1.3. Beweging naar normaliseren en inzetten op eigen kracht is noodzakelijk voor toekomstige continuïteit van ondersteuning.

De maatschappij heeft te maken met een toenemende vraag naar ondersteuning, onder andere als gevolg van de toenemende vergrijzing. Daarnaast hebben we te maken met een krimpende beroepsbevolking. Ondersteuning bieden aan de inwoner die dat écht nodig heeft, is in de toekomst alleen mogelijk als zoveel mogelijk inwoners zelfstandig functioneren al dan niet met behulp van hun netwerk. Door het inzetten van eigen kracht, eigen netwerk, reguliere voorzieningen wordt een beroep op gemeentelijk zorgaanbod verkleind. Dit (professionele) gemeentelijk aanbod van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen blijft dan beschikbaar voor de inwoners waarvoor alle andere vormen van hulp onvoldoende zijn.

1.4. De regionale en lokale adviesraden hebben een positief advies afgegeven.

De regionale adviesraad heeft d.d. 4 april 2023 een positief advies uitgebracht op de herijkte Verordening maatschappelijke ondersteuning. De adviesraad is blij met de versterking van het WMO voorveld en de duidelijke positie van de algemene voorzieningen in de verordening. Op een enkele voorgestelde keuze, namelijk het schrappen van een vergoeding van de eigen auto, reageerde de adviesraad kritisch. Hun advies om dit terug te draaien is overgenomen. Verder adviseert de raad om (tariefs)verschillen tussen de regiogemeenten te voorkomen en bureaucratie te beperken. Hier zal waar mogelijk rekening mee gehouden worden.

De lokale adviesraad heeft d.d. 27 juni 2023 aangegeven de beweging van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen een goede ontwikkeling te vinden. Algemene voorzieningen zijn sneller toegankelijk met minder administratieve lasten. De raad adviseert om deze beweging na vaststelling

van de verordening ook daadwerkelijk uit te voeren in samenwerking met de WMO-consulenten en het Bonkelaarhuis. Zo moet in de praktijk altijd gekeken worden of een algemene voorziening als oplossing kan worden ingezet voordat een maatwerkvoorziening wordt overwogen. De gemeente heeft in lijn met dit advies de eerste gesprekken met de betrokken partners hierover gevoerd en zal nauw betrokken blijven bij de implementatie. Verder adviseert de raad om in de gaten te houden of de gewenste afname van de maatwerkvoorzieningen ook echt zal gebeuren. De gemeente zou een uitbreiding van de algemene voorzieningen in de toekomst kunnen overwegen als dit helpt om het aantal maatwerkvoorzieningen te dempen.

1.5. Sliedrecht heeft algemene voorzieningen die direct ingezet kunnen worden.

Er bestaat al een lokaal en laagdrempelig toegankelijk aanbod aan algemene voorzieningen. Het gaat bijvoorbeeld om cliëntondersteuning (bv. Alzheimercafé), ambulante begeleiding (bv.

Thuisbegeleiding), dagactiviteiten met lichte ondersteuning (bv. Odensehuis), vervoersvoorzieningen (bv. ANWB AutoMaatje) en mantelzorgondersteuning (bv. Mantelzorgcafé). Na vaststelling van de voorliggende verordening worden deze voorzieningen in samenwerking met de WMO-consulenten, het Bonkelaarhuis en de Sociale Dienst Drechtsteden nadrukkelijker in het WMO voorveld ingezet.

Voortaan moet eerst onderzocht worden of een algemene voorziening de cliënt voldoende ondersteuning biedt voordat een maatwerkvoorziening wordt overwogen.

Kanttekeningen / Risico's

1.1. De herijking levert geen kostenbesparing op.

Hoewel dit niet de insteek was van de herijking, kan het beeld ontstaan dat er ook bezuinigingen mogelijk zijn als gevolg van de herijking. Door de toekomstige toenemende vraag, is de verwachte stijging van kosten fors. Met de beweging naar normaliseren zullen we mogelijk de groei dempen. Naast de groei in aantallen hebben we echter ook te maken met voortdurend stijgende kostprijzen, waardoor een daadwerkelijke daling van kosten de komende jaren (ook met een nieuw beleidskader) niet waarschijnlijk zal zijn.

1.2. De verordening biedt niet dé oplossing van alle afstemmingsproblemen. De integrale verordening levert een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van afstemmingsproblemen in de maatschappelijke ondersteuning. Echter, het realiseren van de samenwerking in de dagelijkse uitvoering is essentieel om het beleid uiteindelijk te laten slagen. Hier zijn de achterliggende jaren de eerste belangrijke stappen op gezet en dit beleidskader biedt een impuls om deze samenwerking de komende jaren uit te bouwen.

Financiën

De financiële consequenties per beleidskeuze staan uitgebreid uitgewerkt in de vervolgotitie.

Wet- en regelgeving / Juridische zaken

Wmo 2015

Duurzaamheid

n.v.t.

Inclusiviteit

In het afwegingskader van de verordening krijgen zelfredzaamheid en participatie gestalte. Iemand is niet langer "patiënt", maar voelt zich weer inwoner van de gemeente. Deze beweging kan bevorderend werken op de inclusiviteit van de doelgroep in de samenleving.

Tijdspad, monitoring en evaluatie m.b.t. voorgesteld raadsbesluit

Vanaf 1 oktober 2023 zullen nieuwe beschikkingen afgegeven worden op basis van de nieuwe verordeningen.

Communicatie / Participatie

Na besluitvorming in de gemeenteraden moet deze verordening gepubliceerd worden en de huidige verordening worden ingetrokken volgens de in de *Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden* beschreven (technische) eisen.

Daarnaast zal de nieuwe Verordening gecommuniceerd worden naar inwoners en partnerorganisaties. Er zal door gemeenten een persbericht worden opgesteld in samenwerking met de GR Sociaal. Ook wordt de informatie gewijzigd op de gemeentelijke en Drechtstedelijke communicatiekanalen.

Vervolprocedure (inspraak/publiceren)

Afhankelijk van de besluitvormingsdata in de gemeente zal de ingangsdatum van de nieuwe verordening worden bepaald. Per ingangsdatum zullen de (openstaande) meldingen en aanvragen worden afgehandeld op basis van de nieuwe verordening. Voor sommige voorzieningen kan een overgangsregeling worden ingericht.

Eerdere besluitvorming c.q. bronvermelding

n.v.t.